

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fel évre	5	Fel évre	8
Negyed évre	2 50	Negyed évre	4
Egy óra		Egy óra	70
	Egyesszám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOPPMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Leczke Széll Kálmánnak.

Zay Miklós gróf kilépett a szabadelvű pártkörből és kilépését következő levélben tudatta Podmaniczky Frigyes báró pártelnökkel:

Nagyméltóságú pártelnök ur!

Van szerencsém szives tudomására hozni, hogy egyrészt a képviselőházban tárgyalás alatt lévő **s a nemzetre újabb, szerintem indokolatlan terheket róvó katonai javaslatok miatt**, de másrészt azért is, mert több évi tapasztalat után azon meggyőződésre jutottam, hogy **Széll Kálmán kormányelnök ur ígéreteit beváltani nem képes**, — a szabadelvű pártból ezennel kilépek. A kormányelnök ur beköszöntőjében a jog-törvény és igazság hármasságát írta zászlójára, de tényleg Magyarországot egy lépéssel se vitte közelebb a nyugat európai jogállam eszméjéhez. Miután pedig én nem hangzatos mondasokat, de tetteket várok egy vezető államférfiutól, a kormányelnök ur vezetése alatt álló pártból ezennel kilépek, de kijelentem, hogy a szabadelvű eszmékhez továbbra is hű maradok. stb.

Gróf Zay Miklós.

Ezt az őszinte levelet a rátóti bikaklok homlokzatán márványtáblára véshtné fel Széll Kálmán. Hadd okulnának belőle még a későbbi leszár mazói is, akik talán most hátul gombolós nadrágocskában játszanak, nem tehenészet Magyarországot. Vagy ha már tehenészethez hasonlíthatjuk, akkor tehenészkedett volna úgy Széll papa, mint otthon szokta Rátóton, midőn is tejnek-vajnak, söre tehénnek, borju szaporításnak a hasznát bizonyosan nem engedte oda a szomszédéknak, sőt gondosan szedegette a haszonnak a fölét. Ez a gondossága azonban a saját minta tehenészete rocskáin, ellető oljain, trágyahalmain tovább nem terjedt; sőt a kegy után bandzsi tehenész, midőn a miniszterelnöki székbe

csempészték, szemet hunyva türte, midőn a bunyik lelkü és kezü osztrák szomszéd a nemzet tehenét kedve szerint fejegeti, még a borjucskákat is idegen vásárra viszi, de még hogy most már az anyatehénnek is fogja a kötőfékjét és viszi, rángatja az osztrák gránicz felé, ahol már Pittreich generális urék a Gotterhalte diszzenéje mellett várják a tehenet, melynek tejét, borjúját felélvén (az utóbbinak a bőréből a kivánt sok ezer ujoncznak a hátára szabták ki előre a hafi bőröndöt), most a tehenének czubákját akarják a feneketlen, kétfejűsasos czimerü osztrák kotlába trancsirozni, minek utána a tehenész legényeket meg majd sárga fekete zsinóros jajdefájós nadrágba rázzák a kedves Ausztria nagyobb dicsőségére, nagyobb gyönyörűségére...

Nem csodálható: ha tehát hitelet vesztette a miniszterelnöki székbe keveredett rátóti tehenész, ki jó darabig áltatta az ország népét a sok szép rátóti mesével és ígérekkel, most pedig midőn csülökrekerült a sor, a bojtos háló sipkáját szemére huzva hallgat és hallgat a főbakter és nem elég, hogy az osztráktól engedte lopni tejünket, vajunkat, a borjut, de még ime most ő kelme beszélget, kapadozik, de így, de úgy atyafiak, ha megkivánta a jó osztrák szomszéd, adjuk oda neki gyönyörűségesen az utolsó tehenünket is. Hadd vigye a szegény osztrák, hisz a császár is közöttök lakik, tehát ne haragítsuk magunkra. Örvendjünk, hogy a jószágunk olyan kapós és a legényfiunk olyan kedves; megazután jó az a sógor osztrák, jó és kegyes, lám a tehen kötelét nagy-lelkűen nekünk hagyja...

Hejh az a kötél, az a kötél! Csak egyszer kedvünk szerint használhatnánk fel. Kevés költséggel, kevés fáradsággal, sok, nagy gyönyörűséget szereznénk ennek a kifosztott magyarságnak, melyet még a galy is huz, nemcsak az eféle Széll Kálmán féle salabakterek és önhaszon tehenészek, kiknek végzetes, káros, képtelen, elviselhetetlen osztrák czinkos uralma ellen ime már a párt előkelőségek is ellene fordulnak és Zichy Jenő gróf, Laszkáry ág. ev. főfelügyelő, főrendiházi tag után Zay Miklós gróf részesei érdemelt leczkében a nemzet ellenes politikust és politikát.

Azomban e leczkéknek a súlyát a nem-

zet adja meg. A nemzet szava: Isten szava Villámként sujt le a méltatlanra. Már pedig Széll Kálmán és társasága is méltatlannak, károsnak bizonyultak az ország vezetésére, tehát érettek a bukársra, mint minden utánok következő kormány, mely az ő nyomdokaikon halad és az osztrág sógorság vállveregését, urhatnámságát fölé helyezi a nemzet boldogulásának, függetlenségi törekvéseinek, melyért évszázados harcokat küzdünk a Habsburgok nyakunkba csimpaszkodása óta.

A nemzeti ítéletnek egyik ilyen harsogó szava lesz a debreczeni népgyűlés is. Onnét tehát ne vonja ki magát a hazáját szerető polgár. Jöjünk van ez ítélethez. A barázdát mi szántjuk. A magot mi gyűjtjük garmadába. A bástya a mi verejtékünk hullásán épül. Az őriző katonákat is a mi aszszonyaink szülik és nevelik. Midőn tehát bőrünkre haduvál és handlézik a bécsi csuszós piaczon rátóti Széll Kálmán, örültség volna közbe nem kiáltani és közbe nem lépni: Megállj osztrák! Az utolsó tehenünket nem adjuk. A kötelet még csak vihetitek, hátha fog rajtatok a jókivánságunk... Meg azután kelmed is koczogjon haza rátóti nagy Kálmán. Sokkal nehezebben nélkülözik kelmedet a tarkabarka riskák, mint az ország, mely szomoruan tapasztalta, hogy mindig az osztrák szélmalomnak fűjja kelmed a szelet és mely pártkülömbőség nélkül rájött arra is, hogy nemzeti érzésekben, őszinteségben, igaz magyar törekvésekben micsoda könnyü kelmed Kálmán ur, kit Zay Miklós gróf, a pártbeli főember, fenti takaros szolgálati bizonyítvánnyal bocsát utnak a rátóti riskák közé. Szerencséje kelmednek, hogy a Munczi tenyésztehen nem tud olvasni, mert még a boczik is éppen úgy ráismerének kelmedre, mintahogy a nemzet ráismert és megveti a kelmed labancz politikáját.

Ifjabb Móricz Pál.

István főherczeg-nádor Debreczeni időzése.

(1847. szept. 11-én.)

Az udvari érzelmeiről ösmert főember id. Szögyény Marich László emlékiratainak I. ső kötete azon részéből vettük át az alább

következő debreczeni vonatkozású részt, a mely rész István-nádor 1847. évi körutazását írja le. Id. Szögyény Marich a nádor kíséretében tette meg ezt a körutat és így minden feljegyzését mint beavatott szemtanu tette. A debreczeni időzéstől következő érdekes feljegyzést írta:

(Debreczen.) Szeptember 11-én reggeli 8 órakor folytattuk utunkat Debreczen felé. Szathmárvármegye küldöttsége és bandériuma kísért a határig. Vámos Pércs határára felváltotta azt a Hajdukerület küldöttsége és bandériuma. Itt igen nagyszerű és pompás sátor volt felállítva és villásreggelire terítve. Kevés vártatva tovább mentünk, hol Debreczen város küldöttsége fogadott bennünket diadalív alatt.

Utközben megnéztük Debreczen városának menesét, melyet az ut mellé tereltek volt. Itt a csikósok produkáltak magukat a szilajcsikók kifogásában.

Debreczenbe megérkeztünk délután 4 órakor. A város pompásan fel volt ékesítve, az ablakokból lobogók és egyéb díszek voltak kitűzve, egy nagyszerű diadalívnél történt az első fogadtatás. Megszállottunk a városházánál, hova a tömérdek nép miatt alig lehetett bejutni, mégis mindamellet mindenütt a legnagyobb rend tartatott.

A köz- vagy kormányzati épületekben az ellátás többnyire nem szokott jó lenni, miután az épület más célra van szánva és nincs bebutorozva. De Debreczen városa az egyébként is pompás tanácsházat a főherceg fogadtatása végett rögtönzött változások által oly czelszerű és valóban fényes állapotba helyezte, hogy jobb és czelszerűbb ellátást kívanni sem lehet. A városból a legszebb és legcsinosabb butorokat, a legpompásabb ágyneműt hordták össze, még a cselédség számára is.

A finnekről.

Írta: **Dr. Gulyás István.**

Folyt. és vége.

Azóta a finnek élete egy szomorú tragédia, fegyvert nem foghatnak a tulnyomó erő ellenében, mert nagyon jól tudják, hogy az oroszok csak ezt várják, hogy a minden gyámolítás nélkül küzdő maroknyi népet megsemmisíthessék. De ez a megsemmisítés még sem megy olyan könnyen, mert a XIX. század folyamán a finn nemzet oly annyira megerősödött szellemileg, hogy szellemi erején még a tulnyomó erő sem tud egykönnyen diadalmaskodni.

Az önálló létnek évtizedeit ugyanis a nemzeti öntudatra ébredt finnség a legnagyobb mértékben kiaknáztta nemzeti egységének kiépítésére. A viharokban eltelt századok mulasztásait egyetlen század alatt annyira kipótolta, hogy ma aránylag Európa legmiveltebb nemzetének mondható. Bámulatra méltó az az erőfeszítés, melyet a maroknyi nemzet kulturája érdekében kifejtett. Számra nézve alig közelíti meg p. o. a magyarországi kálvinista felekezet létszámát, mégis a katurintézeteknek egész hosszú sorozatát tartja fenn. Van virágzó egyeteme, vannak nagyszámu középiskolái, van Európában páratlanul álló népoktatása; van számottevő irodalma élén a világhírű Kalevalával és egész Európában nagyrebecsült nemzeti művészete; vannak muzeumai, melyekben a nemzeti öntudatot a legodaadóbban

A város nagymennyiségű ezüstöt vásárolt, melyet későbbben lotéria útján játszattott ki. Ezen ezüst annyi volt, hogy nemcsak az asztali eszközök, gyertyatartók az egész házbán, hanem még a mosdóedények is a vendégszobákban, ezüstből voltak.

Itt Szabolcsmegye, a Hajdukerület és az illető városok tették udvarlásukat, azután nagy ebéd volt, mondhatom, egyike volt a legválogatottabb lakomáknak. — Általában Debreczenben azon őszinte szíveség, melyet a haznál és a házon kívül mindegyikünk tapasztalt, oly otthonossá tett bennünket, hogy bármelyikünk szívesen maradt volna ott huzamosabb ideig is.

A lakoma után ő fensége a kivilágítást nézte meg; azon tömérdek nép, mely a városház előtt össze csoportosulva volt, s mely ezután a főherceg kocsiját kísérte, valóban oly benyomást keltett bennem is, hogy Debreczen előttem elfelejthetetlen lett.

Szeptember 12-én, a villásreggeli után 10 órakor megindultunk. Minden kocsiba a város lovait fogták, egyenruhás magyar kocsisok hajtottak, és a városi népség ezrei között váltunk el ezen magyar szíveségű emberektől.

A városon kívül három Vay Miklósnak nagyszerű salétromfőzést néztük meg, ezután Nagyvárad felé hajtottunk.

Tisztelt polgártársak!

Mikor a m. kir. honvédelmi miniszter a póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslatot visszavonta, súlyos terheinknek némi könnyebbülését reméltük s mindnyájan örültünk.

ápolják; van fejlett ipara és kereskedelme; van virágzó gazdasági rendszere, mely az éghajlati viszonyok mostohasága dacára is nemcsak ledegni tudja a szükségleteket, hanem áldozatokra, a legmesszebb menő áldozatokra is képessé teszi a nemzet hű fiait. De van különösen a legszolidabb erkölcsi alapon álló társadalmi élete, mely egymagában képessé teszi a legszívósabb ellentállásra minden ránehézkedő hatalom ellenében. Jól tudják ezt magok a finnek is; ezért írja Topeilus, egyik kiváló irodalmi nagyságuk: „Akármilyen gyöngé és jelentéktelen is finnország a gazdagabb országok mellett, mégis igénytelenül bár, de habozás nélkül részt követel az európai művelődés munkájának érdemében, földrajzilag Nyugat és Kelet között, a műveltségnek legvégső örömlomása Észak jéghegyei tövében. Történetileg egyetlen számottevő maradványa egy hajdan hatalmasan elágazó, de most javarészen kihálóban levő néptörzsnek, mely azonban ezen izmos hajtásában újra él, és új elemmel gazdagítja a nyugati művelődést. Műveltsége az ember fényes győzelmeinek sorozata az ellenséges természetben a láradhatatlan türelem erejével; története kiáltó bizonyítéka, hogy mit bír el egy nép életerejének veszedelme nélkül. Ezt a földet nem lehetne hő alá temetni, ezt a népet nem lehetne kitérűlni a nemzetek sorából a nélkül, hogy Észak-Európa műveltségének ragyogásán érzékeny csorba ne essék.”

Ezeket a sorokat abban a monumentális munkában írja a derék finn szerző,

Reményünket csalódás, örömlökkel méltó aggodalom váltotta fel.

Az ujonczjutalék fölemelése tárgyában újabban benyújtott és az országgyűlés képviselőházában tárgyalás alatt levő törvényjavaslat még nagyobb áldozatot követel, még súlyosabb teherrel fenyeget.

A fegyveres béke s ezzel egybekötött katonai terhek, a nagy hatalmi ábrándkép kergetése s az ezzel járó óriási meddő kiadások kimerítették már a magyar nemzet gazdasági erejét. E terheket fokozni, ily czélból a munkás kezét a termeléstől elvonni: közgazdaságunk lassu megöleése. A tökehiany s a ránk zudított verseny miatt az ipar tengődése, a vám és hitelviszonyok rosszasága miatt a kereskedelem pangása, a jólétnak általános hiánya és mindenekfölött az évekenként kivándorlók százezrei, kiáltó bizonyítéka annak, hogy „megujultak a magyar nemzet régi sebei.”

Ha elverezni s disztelen halállal veszni nem akarunk: hazafiúi kötelességünket teljesíteni tartozunk.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlése teljesítette már ezen hazafias kötelességet, mikor a múlt évnovember havában tartott közgyűléséből egyhangúlag — tehát partkülönbség nélkül — felirt a katonai törvényjavaslatok ellen.

Debreczen Polgárai! most rajtunk a sor, hogy a „szabadságnak ezen őrvárosában” mi is teljesítsük legszentebb hazafiúi kötelességünket.

Ily czélból hívunk titeket a **folyó márczius hó 15-dig napján d. e. 10 és fél órájára a városház udvarán tartandó népgyűlésre**, hogy ott a városi közgyűlés felkelt emelő példáját követve a földművelő, az iparos, a kereskedő, ifjusági és társadalmi különböző osztályok összes tagjai a haza-

melyet hat európai nyelven „finnország a XIX században” czímen adtak ki épen életrevalóságunknak, kulturális kiválóságunknak fényes bizonyítékul, s mely már második kiadásban is megjelent. Ebben a nagy diszmunkában összegyűjtve találjuk mindazt, ami finn rokonainkra nézve jellemző. Történelmi küzdelmeik, irodalmi, művészeti, tudományos, gazdasági fejlődésüknek teljes képét találhatja fel ebben a műben az olvasó, mely hivatva van arra is, hogy ami derék finn testvéreinket velünk magyarokkal is alapsabban megismertesse, megszerettesse. Birunk kell magyar fordításban is ezt az európaszerte ismert gyönyörű munkát már csak azért is, hogy a magunk tanulására erőt merítsünk abból a magunk, — sajnos — folytonosan tartó nemzeti küzdelméhez is.

Nem lehet czélom, hogy a finn viszonyokat — a közönség türelmével vissza élve — ez alkalommal hosszasan ismertesse. Csak rá akartam mutatni a mi rokonaink szomorú sorsára; jelezni óhajtottam azt a szomorú megegyezést, mely sorsunk és sorsuk között az emberiség nagy harcában világosan látható. Történelmi fejlődésük határköveinek megmutatásával és jelenlegi erőszakos elnyomatásuk felemlítésével fel akartam ujitani a magunk történelmének szomorú emlékeit, hogy a mi sziveinket is fogékonyabbá tegyem az öszvenvedéseik megértésére. Ők most a megsemmisüléssel küzdenek; el vannak szánva a legvégsőre is, de nemzeti létüket megsemmisíteni nem engedik. Elhatározták, hogy inkább elhagyják

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvjá a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszínben**) mintadoboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá „következő arczporait: **Berlini Felpouder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Pouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

szeretet csodákat művelő ereje által lelkesítve és egyesítve, tiltakozó szavunkat politikai pártkülönbség nélkül emeljük fel, és egyszersmind feliratunknak az országgyűlés képviselőházához leendő benyújtására általunk szervezendő küldöttséget meghatalmazzuk.

Elhatározásunkban és tetteinkben vezéreljen bennünket 1848. márczius 15-nek lelket emelő emléke!

Debreczen, 1903 márcz. 9.

A végrehajtó bizottság nevében

Márton Imre

elnök.

Ma egy éve!

Ma egy éve zengett:
Utóljára lantod;
Ibolyáról, kis virágról.
Oly kedvesen szólott.

Kérted az ibolyát:
Gyógyítson meg téged,
Mosolyával derítse fel.
A te jó lelked.

Másnap az ibolya
Koszoruba kötve --
Sötét kék színével --
Koporsódat földte.

Ajkad elnémult,
Meggzúnt dobogni szerető szived,
Sirva, zokogva kértelek:
Ne hagyj magamra engemet.

sok vér- és verejték áztatta földjüket egytől egyig, de faji összetartozásukat szétépíteni, egyéniségüket összezuzni nem engedik. Egyelőre a passiv ellenállást kísérik meg, azt a passiv ellenállást, melynek kinyitait a magyar történelem muzsáját is vérbe mártott pennával jegyezte fel történelmünk lapjaira. Ebben a kínos vergődésben esedelve fordítják tekintetüket Európa művelt nemzetei felé, ha másért nem, erkölcsi támogatásért könyörögve. Fájdalom, mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy bennünket szívből szerető rokonainkat anyagi segítségben részesítsük; de az elnyomottaknak üdítő harmatesep gyanánt hull kegyetlen fájdalomukra a részvét is. Európa legműveltebb nemzeti, kiknek a művelődés közös kapesán kívül semmi közük a finnekhez, már eddig is siettek nemes részvételükkel erkölcsi támogatásukban részesíteni a nemes finneket. Minket azonkívül, hogy egy megsemmisüléssel küzdő nép iránt, még ha az ránk nézve teljesen idegen is, részvételt kell viseltetnünk, részvétre kell hogy indítsunk kétszeresen az a kapocs is, mely bennünket a finnekhez köt.

Hadd gyuljon ki azért sziveinkben az emberszeretet és a testvéri ragaszkodás szent tüze! Gyujtsuk meg lelkünkben az áldozati lángot s köpöcsöljük hozzájuk gondolatban legalább a mi irántuk érzett szeretetünknek, sorsukon érzett fájdalomunknak, megszabadulásuk iránt táplált óhajításunknak és reményességünknek őszinte kifejezését. Meg fogják ők azt érezni ott, távoli hazájukban is, ha mi szeretettel, részvételt gondolunk rájuk; mert a szeretet, az őszinte érzés nem ismer távolságot, utat talál oda, a honnan származik: a szívekbe. Halvány, erőtlén rajzomat azzal az igaz szívből származó kívánsággal zárom be: adjon a gondviselés a mi szeretett finn testvéreinknek rettentő helyzetükből mennél előbb szabadulást.

Kossuth Lajos remek kivitelű, nagyalku színnyomatu képe diszes arany keretben **44 korona**. Megrendelhető **havi 2 k o r o n á s** részletfizetésre

Te elköltöztél egy jobb hazába,
Hol nem fáj többé semmi sem,
De lelked az szeret, ugy-e?
S találkozunk majd oda fent!

Sirodra ibolyát ültettem,
Körül repkény futja azt be.
Szerény fejfádat koszoru nélkül
Mig élek nem hagyom sohse.

Lantod elnémult örökre.
Elfeledtek az emberek.
Elhagyatott sirhalmadra,
Még egy virágot sem tesznek.

Itt a tavasz ismét --
S nyílik az ibolya . . .
A mit temetőbe láttok:
Ne tépjétek azt le soha.

Nyíljatok hát kis ibolyák
Ez elhagyott sir felett;
Hisz rólatok zengett lantja
Utólszor éneket.

(Beregszász.)

Özv. Kósa Barnáné.

NAPI HIREK

Biharmegyei alispánválasztás.

A N. N. írja: Néhány nap választja el Biharmegye közönségét attól a nagy eseménytől, amely ma is már lázas izgatottságban tartja a kedélyeket. Egész Biharmegye az alispánválasztás kérdésével foglalkozik s mint az előjelekből, a közhangulat megnyilatkozásából észlelhető, Fráter Barnabás fogja a választásnál a legtöbb szavazatot kapni. S amennyiben nem érne el az első választásnál abszolút többséget a két ellenjelölttel szemben, bizonyosra vehető, hogy a kisebbségben maradt párt legszivebben Fráter Barnabásra fogja szavazatát adni. A korteskedés különben mindenfelé erős és élénk, mert a jövő Biharmegye kialakulása függ ettől a választástól.

Levelek a szerkesztőhöz.

A V. H. O. Sz. ösztöndíja odaitélése alkalmából Koncz Ákos író társunk, a V. H. O. Sz. debreczeni elnöke következő meleg hangú levelet intézte a felelős szerkesztőhöz:

Kedves barátom!

A V. H. O. Sz. igazgatósága egyhangulag neked ítélte oda az utazási ösztöndíjat. Erdemesebbet nem érhetett e kitüntetés.

Nem érhetett, mert Te igazi magyar ujságíró vagy. Eszmékért, ideálokért küzdesz. Keresed az igazságot. Véded jogainkat. Törhetlen erővel állsz őrt igazaink felett. Büszkesége vagy a magyar ujságírói karnak. Kezedben a toll nem öldöklő fegyver, hanem a jog és igazság védelmezője. Magyar az írásod, magyar minden betűd, magyar minden érzésed. Hivatásodat nemesen töltöd be, s ha mi nem szeretnénk, akkor is boldoggá tenne becsületes munkád felett érzett öntudatod.

Üdvözöllek szívből és kívánom, hogy végzendő tanulmányi utad ez eredménye

fajunk magyarságunk és önállóságunknak legyen egy újabb dicsőítő éneke.

Debreczen, 1903. márczius 6.
hived

Koncz Ákos

tb. tanácsnok, a V. H. O.
Sz. debreczeni elnöke.

Dr. Vértessy Gyula jeles irónk, Szabvármegye királyi tanfelügyelője ugyanez alkalomból, a következő sorokat írta:

Kedves Palim!

Nagyon örvendek, hogy az utazási ösztöndíjat te kaptad s még inkább örülök annak, hogy erre mifelénk készülsz. A te jó szemed es világos fejed sok érdekes látni és megfigyelni valót fog itt találni s a mi fő a vidék gyönyörű és az emberek sokkal kedvesebbek s jobbak, mint madártávlatból látszanak.

Nagyszében, 1903.

Ölel szívből régi hived.

dr. Vértessy Gyula

Szabvármegye kir. tanfelügyelője.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A hét folyamán a helybeli anyakönyvi hivatalnál házasságot kötöttek: Rózsa Albert—Wollemann Maria, Vizi Imre—Medgyesi Erzsébet, Matkó Mihály—Daku Eszter, Kelemen Ferencz—Nán si Piroksa, Szombati Gyula—Varga Zsuzsanna, Jóna István—Rácz Róza, Szücs Pál—Ványi Erzsébet, Kalapács Gáspár—Horvath Julianna, Varga Imre—Peer Julianna, Magyar József—Varga Julianna, Kovács Sándor—Kovács Eszter, Szél Károly—Dobi Mária, Zong János—Farragó Julianna, Szabó Imre—Bajti Zsuzsanna, Balogh János—Zöld Mária, Nemes Ferencz—Balog Erzsébet, Györfy István—Molnár Anna, Kis Gábor—Kovács Zsuzsanna, Schmed János—Laboda Johanna. Összesen 19 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Móré György 80 éves, Hermann János 7 hónapos csecsemő, Ince Sándor 62 éves nyug hivatalosolga, Oláh Erzsébet 19 éves, Ferge Ilona 2 napos csecsemő, Fischer Erzsébet 16 hónapos csecsemő, Gojyan Janos 7 éves gyermek, Farkas Imre 2 éves gyermek, Zeck Margit 16 éves, Reich Jenő 7 napos csecsemő, Murvai József 1. hónapos csecsemő, Erdős Erzsébet 22 éves, Schaff Lajos kereskedő segéd 40 éves, Ari István 7 éves, Bene Sándor 4 éves gyermek, Kantor István 16 hónapos csecsemő, Szentimrey (utónevét nem kapott leány) 8 óras csecsemő, Fischer Adolf 27 éves kereskedő segéd, Losonczy Viktória 20 éves, Dudás Lajos 69 éves napszámos, Geröcz Józsefné, Balázs Eszter 23 éves, Viskovics Sándor, 5 hónapos csecsemő, özv. Takacs Jánosné Balla Julianna 81 éves, Sipos Sándor 4 hónapos csecsemő, Vevdó (leány utónevét nem kapott) 1/2 óras csecsemő, Hanke Kálmán nyug. őrnagy 53 éves, Kerékgyártó Mihály 67 éves klsbirtoikos, Debreczeni József 67 éves napszámos, Balogh Sándor, 37 éves napszámos, Sejmeczi János 34 éves napszámos, Magyarai Károly 20 éves népzenész és 1 halva születés összesen 33. Mithogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 57 születést (27 fiu 30 leány) jelentettek be, ugy a születések 24-el multák felül a halálozásokat.

A debreczeni kereskedő ifjak

társulata hagyományos szokásaihoz hiven ez évben is megünnepli a magyar szabadságharcz és a nemzet újra ébredésének magasztos emléknepját a Márczius 15-ikét.

„Kazinczy“ könyvkereskedő részv.-társaságnál.

Megtekinthető **László Albert és Társa** könyvkereskedésében.

Az ünnepély a debr. kereskedő társulat dísztermében lesz megtartva s a műsor, melynek összeállításán a rendezőség most fáradozik az előre látható jelekből igen szép és tartalmasnak ígérkezik.

Szem élyi hírek.

Dr. Vass Antal a pécsi kir. táblához kinevezett ítélőbíró a ma reggeli gyorsvonattal távozott el új állomás helyére. A vasutnál bucsut vettek tőle a kir. törvényszék, járásbíró és a kir. ügyészség összes tagjai dr. Szűts Miklós elnök vezetésével, továbbá a debreczeni társadalom tagjai közül: Szilágyi Imre és dr. Kun Mihály ügyvédek, Lestyan Adorján közjegyző, Oláh Károly tanácsnok, Laber Mihály helyi vasút igazgatója és fia, dr. Nagy Kálmán, Boeczán Elemér állomásfőnök stb. — Hegyi Aranka színművésznő szinten a reggeli gyorsvonattal utazott el a fővárosba, mint mondta bámulva Debreczen fejlődését s könnyekig meghatva a lelkes fogadtatástól. Kikisérték: Oláh Károly színházi felügyelő tanácsnok, Makó Lajos színházigazgató és Adamek Irma. — Oláh Károly tanácsnok, Kremer Jenő és Szalay Karoly színművészekkel az orsz. színházi közgyűlésre, mint a színházszövetség képviselői ma délután utaztak el s 3 napig maradnak Budapesten. — Szavay Gyula, mint Makó színházigazgató képviselője, ma éjjel ugyanoda utazik.

Az előjegyzések a finnesteélyre.

Oláh Károly tanácsnok 3 napi távolléte miatt, nem fogtak részt a finnesteélyre nevezett hivatalos helyiségében (Városház 7. sz. szoba) az előjegyzéseket dr. Komlóssy Pal joggyakornok fogadja el. A márcz. 20-án és 21-én este tartandó első előadásokra a jegyek ugyanott már ki is válthatók.

Repülő levelek.

A márczius 15-diki népgyűlésre hivogató szózatot felhívást az utcákon kiragasztva olvashatják a polgarok, de ezenkívül a lelkes intéző bizottság kisebb alakú felhívásokat ugynevezett „repülő levelek” ezreit küldözte szét a városban a polgarokhoz. E tömör, velős, világos üzenet es felhívás, melyből megértheti a helyzetet minden józan eszű debreczeni polgar, így hangzik:

Polgártársak! Az újabb vér- és pénzalozatot követelő katonai javaslatok ellen Debreczen sz. kir. város törvényhatósági közgyűlése már egyhangulag felirt, de a város polgársága népgyűlésen még nem hallatta tiltakozó szavát. Polgártársak, akik ezeket a megbirhatatlan terheket magatokról elhárítani, az egész országot veszedelemmel fenyegető merényletet meggátolni akarjátok: folyó márczius hó 15-ik napján, délelőtt 10 és fél órakor a városháza udvarán tartandó N É P G Y Ű L É S R E ezennel tisztelettel s bizalommal meghívunk titeket. Polgártársak! Itt az ideje, hogy azon a népgyűlésen összeseregelve, főlemeljük tiltakozó szavunkat és ezt **küldöttség útján** az országgyűlés képviselőházához föl is terjesszük. Jöjjetek azért nagy számmal, párt-, osztály- és korszakosság nélkül! Debreczen, 1903. márczius 5. Az intéző bizottság.

A Munkás Dalegylet közgyűlése.

Tegnap délután 5 órakor tartotta meg városunk egyik legjobb dalegylete, a Munkás Dalegylet, 13 dik evi rendes közgyűlést csapó-utczai helyiségében igen élénk hangulatban, mert az elnökség tagjai vállvetve munkálkodnak, hogy ezt a szép hírű egyület a fejlődés útjáról leteríteni ne engedjék. A virágzás bizonyítékai az évi jelentésből kivett következő adatok: Az 1902. évben pénztári bevétel volt 1991 kor. 34 fil., ki-

adás 1149 kor. 91 fillér, maradvány 872 kor. 29 fillér. A leltár vagyon értéke a szokásos levonásokkal 3269.02 korona, a könyvtáré 285.36 kor., az előző évhez képest a vagyonszaporulat 689.49 kor. A nagy tetszéssel fogadott elnöki evi jelentés után, mely a magyar nép- és műdal eredetét, fejlődését és hatását tárgyaló értekezést és magába foglalta, tisztviselőikül megválasztattak a következők: elnöknek közfelkiáltással ismét Horkay Lajos, alelnöknek Nicht J., főjegyzőnek Kerékgyártó József, aljegyzőnek Czobor Károly, pénztárnoknak Priwitzer József, gazdának id. Simkovics Béla, helyettesének ifj. Simkovics Béla, zászlótartóknak Farkas István és Nagy Lajos, könyvtárnoknak Forgács István, számvizsgálóknak Kurián Gyula és Farkas István, leltár és könyvtár-vizsgálóknak Uri Mihály, Aszalós Lajos, Mayer Ferencz, Varga László és Schwarcz Dezső, választás alá nem jött tisztviselői állások: ügyész Dr. Nagy Kálmán, igazgató Husz Lajos, karnagy Keller Sándor. Választmányi tagok lettek a működő tagok közül: Bódogh Gyula, Varga László, Aczél Ferencz, Hoffmann Gusztáv, Kőszegi János, Vájian György, Kuk Mihály, Schwarcz Dezső, Scherfel János, Kender Lajos, Szabó Gábor és Jakab István; az alapító és partoló tagok közül Szemere Lajos, Herczeg János, Nagy Béni, Davidházi Kálmán, Czilli Mihály, Csapó Ferencz, Horváth János (építész) és Csóka József. A magyar nép imádságának, a „Hymnusz” nak elénekélése után az elnök éltezésével oszlott szét a közgyűlés, hogy aztán a „Bika” éttermében ismét össze gyűljenek ősi áldomás ivásra.

Öngyilkos honvéd.

A Péterfia utczai kaszárnyában öngyilkosság történt Szombat este Pap Ferencz közlegény szolgálati fegyverével szíven lötte magát s meghalt. Családfenntartói alapon mentesítették a katonai szolgálat alól, de később behívták, mert a vizsgálat azt igazolta, hogy családjának vagyona van. Ez keserítette el és ezért vált meg az élettől a szerencsétlen fiatal honvédgyalogos, ki debreczeni származású volt és kit szülei lakásától temettek el.

A 700 szegény ebédje.

A jótékony nőegylet által fentartott népkonyhán tegnap délután adták az utolsó ebédet. November hó elején nyitották meg a népkonyhát és 4 hónapi fennállása után mely idő alatt gyámolítója, fentartója volt a szegényeknek, tegnap bezárták. Az utolsó ebéd, éppúgy mint az első ünnepség keretében ment végbe. Erre az alkalomra megjelentek Veresné Szathmáry Teréz, Szabó Kálmáné, Szűcs Kálmáné, Joó Istvánné, Gárona Gaborné, Oláh Károly tanácsnok, Konecz Ákos titkár, Hanke Leó, Szűcs Kálmán stb. Konecz Ákos titkár üdvözölte a megjelenteket, mire Oláh Károly tanácsnok válaszolt meleg szavakkal. Ezután kezdetét vette az utolsó ebéd, melyen ez alkalommal 700 szegény vett részt.

Eljegyzés.

Kun Vilmos a H. nádudvari Lippe R. czég belfelügyelője Barány Mór nádudvari birtokos bájos hugát Rozsikát.

Jelmez estély.

A helybeli ev. ref. felső leányiskola és tanítónőképző benlakó növendékei f. hó 7-én Szombaton jelmez estélyt rendeztek a legnagyobb sikerrel. (Hushagyó keddről többeknek betegsége miatt elhalasztották.) A növendékek által ügyesen előadott színjátékok, ének és hegedű solok után ársasvacsora, majd jelmezes felvonulás következett. A jelmezekben tánczólok kedves csoportjának

látása, annak gyönyörűsége elragadta a meghívott vendégeket. A multság zártkörű volt, melyen az intézet tanári karán kívül városunk néhány kitünősége az intézet ügyvivői voltak hivatalosak. Az estély kiváló sikere a növendékeken és benlakó tanítónőknél kívül főként az internatus vezetőjének Karácsony Ottilia igazgatónőnek érdeme. Egy jelenvolt.

Halálozás.

Mély fájdalomtól megtört szívvvel tudatjuk felejtethetetlen jó férjem, edes apám, hű gyermek, testvér, sógor és jó rokon néhai Polgár ifj. Fehér András ev. ref. egyházi bizottsági tagnak folyó hó 8-án éjjel 12 órakor, életének 57-ik, boldog hazaságának 32 ik évében, rövid, de súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytát. Kedves halottnak hűlt tetemei folyó hó 10-én, d. u. 2 órakor fogtak az ev. ref. egyház szertartása szerint Csapó-utczá 59. sz. házunktól, az újtemplomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utczai temetőbe örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat és a n. é. közönséget szomorodott szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1903. márcz. 9. Banatos neje: Özv. Polgár ifj. Fehér Andrásné Takács Eszter egyetlen fia: István. Édes anyja: Özv. Polgár id. Fehér Andrásné, Erdei Mária gyermeke, illetve testvér: Polgár Fehér Sándor nejevel Nagy Eszterrel. — Szamos közeli és távoli rokonok nevében is. Legyen áldott emléke és könnyű a hanj hamvainak. A temetést Dankó M. rendezi.

A gymnasiumi felügyelő Mezőturon.

Dóczy Imre egyházközségi gymnasiumi felügyelő mult kedden f. hó 3-án délután Mezőtúrra érkezett a főgymnasium ügykörenek szokásos évi vizsgálatára. Mint Mezőtúrról írják: miután a gymnasium beléletében minden mozzanatot alaposan megfigyelt, nézeteit tapasztalatait, valamint melegedését közölte a tanári karral.

Juhok kihajtása a Hortobágyra.

A gazdasági bizottság tegnap délelőtt 10 órakor Tóby Elek városi aljegyző elnökléte alatt ülést tartott a városházán. Az ülésnek egyetlen tárgya volt, meghatározása a juhoknak a hortobágyi legelőkre való kihajtása határidejének a meghatározása. A Hortobágyra ugyanis legkorábban a juhokat, birkákat hajják ki legelőszőr legelőre. A bizottság tekintettel a kedvező tavaszi időjárásra elhatározta, hogy már márczius hó 10 ikétől kezdve ki lehet hajtani a juhokat.

A homokkert világitása.

A vasut közelében elterülő homokkert ma már annyira benépesedett, hogy egész kis külön városrészt képez. A homokkertetnek semmiféle világitásban nem volt részük, pedig arra szükség van olyan benépesedett helyen. A mult évben az ottani lakók kérvényt intéztek a tanácshoz, segítyezze őket, hogy a homokkerti városrészt világitassák. A tanács teljesítette kérelmüket és e célra 200 koronát vett fel a költségtetésbe. Az idén azonban kimaradt a költségtetésből ez a tétel. A homokkerti lakosok most ismét azzal a kérelemmel fordultak a tanácshoz, ne vonja meg az eddigi 200 korona segítyt. A tanács teljesítette a kérelmet és a 200 korona segítyt a világitási pénztár terhére megadta a homokkerti lakosoknak.

Elhunyt huszárörnagy.

Hanke Kálmán ny. cs. és kir. huszárörnagy 54 éves korában elhunyt. Az elhunyt nagy kiterjedésű rokonság gyászolja. Végtisztessége szombat délután 3 órakor ment végbe katonai díszszel a Hatvan-utczá 17. sz. háztól.

Elveszett pénztárca.

Egy zöld bőr pénztárca, melyen két emaillozott szív volt, a Kovács vaskereskedéstől a Mihalovits gyógyszerházig terjedő uton elveszett. Az elveszett tárca, melyben igen csekély összeg volt, régi kedves emlék volt, kéri a tulajdonosa megtalálót, hogy adja át József kir. herczeg utca 21. sz. házában, a hol 10 korona jutalomban részesül.

Elszámolás és köszönetnyilvánítás.

A f. é. febr. 22-én tartott ev. filléregyleti tea-estély jövedelméről van szerencsenk a következőkben elszámolni: a) Bevételek: 1. Jegyekből 2262 kor., 2. Felülfizetésekkel 192 kor., 3. Adományokból 254 kor., 4. Czukrászda, szivar, persely 336 kor., 5. Bor elárulásból 459.83 kor. Összesen: 3507.83 korona. b) Kiadás: 1. Németh Andrásnak 485.70 kor., 2. Ételekre 426.12 kor., 3. Italokra 309.12 kor., 4. Nyomatványok, tánczrend és zene 238.46 kor., 5. Egyéb kiadások 37.37 kor. Összesen 1496.77 kor. Egyenleg mint jövedelem 2011.06 kor. Felülfizetések és pénzbeli adományok: Németh András 80 kor., gróf Zedivitz ezredesné, Bónis Karoly (Kölcsé) és Ormós Gábor 20—20 kor., Weszter István és neje 16 kor., Handtel Vilmos 11 kor., Boczkó Sámuelné, ifj. Bawlicza Pal, Csatai Gyuláné, Farkas Mihalovits Anna, Füleky Pál, özv. Kaeskovics Ivánne, Liszka Nándorné, Mihalovits Jenő, Reichman Ármu, Sesztina Lajos és neje, dr. K. Szalay Béláné, Szilágyi Karoly ügyvéd és Trnka Gottliebne 10—10 korona. László Józsefné és dr. Sz. Nagy Kálmáné 8—8 korona. Forgách Károlyné, Zátorszky Istvánné és Csatai Gyula 6—6 korona, Benyats Emilné, Dömök Béláné, Harsányi Istvánné, id. Kaszanyitzky Endre, Kontsek Gézané, özv. Jánossy Józsefné, Trnka Gottlieb és Wagner Györgyné 5—5 kor., dr. Händel Vilmosné, Harsányi Sándor, Eöry Sámuelné, ifj. Kaszanyitzky Endre, Krivoss Márton, Martinek Ferencz, dr. Medve Kálmán (Budapest), özvegy Mentze Henrikne, Möricz Ferenczné, Paraszkay Gyuláné, Springer Józsefné, dr. Tüdös János, Hoffmann és Kronovitz 4—4 kor., Bisotka Gáborné, Blattner Gyula és Erdődy Lászlóné 3—3 kor., Aczél Géza, Berencsy László (H.-Nánás), Biró Palné, dr. Faludy N., dr. Kardos Albert, Kovaliczky Antalné, ifj. Kostya János, Molnár nővérek, Róth Kálmán, Szabó Lajos (Hadház), Szentessy Jánosné, Schwartz Henrik és dr. Varga Lajos 2—2 kor., Gyuresány Béla és N. N. 1—1 kor. Adományok étel és italban (a már közölt adományokon kívül): Ganovszky Lajos (rum), Géresi Kálmáné (tea), Materny Lajosné (fagyalt), Markovics Róza (bor), dr. Nagy Lajos (bor), Ujváry István (bor), Szliuka István (szikviz) és Wagner Györgyné. Mind ezen jótékony adományokért a Filléregylet nevében hálás köszönetet mondunk. Együttal kedves kötelességünknek ismerjük köszönetet mondani azon urhölgyeknek, kik szolgálatkész közreműködésükkel az est sikerét már eleve biztosították, valamint a m. t. közönségnek, mely páratlan buzgalommal és áldozatkészséggel karolta fel egy letünk ügyét. Debreczen 1903. márcz. 6. Az evang. filléregylet nevében az elnökség.

Világlátó debreczeni polgár.

Az Ébresztő írja ezen érdekes debreczeni hírt: Pongor Ambruzs, debreczeni lakos január hónapban hasznos és tanulságos élvezetet szerzett magának. Ugyanis körutat tett Olaszországon, Svájcra keresztül Franciaországba Párisig s innen Németországon és Ausztrián keresztül haza. Utközben figyelmesen tanulmányozta a nép-

szokásokat, jellemeket, földművelést, ipart és kereskedelmet egyaránt. De nagy súlyt fektetett a vallásos és egyházas szellem megfigyelésére is. A felületes gondolkodású és fogyatékos erkölcsű olaszokkal és francziákkal szemben feltűnt neki a svájci reformátusok becsületessége és egyháziassága s az idegen hitsorsosoktól tanulva lelkileg gazdagon tért meg családjához.

Talált pénz.

A Hunyadi utcától a Miklós utcáig egy pénztárcazt találtak, melyben 20 kor. körüli összeg volt. Tulajdonosa átveheti a rendőrség bűnügyi osztályánál.

A kereskedők bálja.

A kereskedők szombat esti mulatsága azok közzé sorozható, melyek vidámság és kedélyesség dolgában vetélkedtek azokkal a mulatságokkal, melyeken zsufolásig megtelt a „Bika” diszterme. A figyelmes rendezőség a disztermet szépen feldiszitette és a hölgyeket izléses, művészi kivitelű tánczrendekkel lepte meg. A Magyarok zenekarának pompás zenéje fokozta a jókedvet. A mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: özv. Szilágyi Józsefné, Kaszanyitzky Andorné, Barra Gyuláné, Ács Nagy Ferenczné, Kelemen Ferenczné, Nagy Józsefné, Zengevald Gézané, Püspöky Lajosné, Kirschmayer Vilmosné, Kaszanyitzky Endrené, Karacsny Zsigmondné, Csicsó Lajosné, Polgári Mártonné, özv. Bányász Sámuelné, Markbreith Lajosné, Sesztina Lajosné, Rickl Antalné, Györfly Aladárné, Zellinger Edéné, Paczelt Jánosné, Polacsek Ferenczné, Fazekas Endréné, Pongrácz Gézané, Bosznay Károlyné, Kovács Zoltánné, Havas Gézané, Tömöri Gusztávné (Kaba), Molnárné Ring Mária, Dr. Szalay Béláné, özv. Rózsa Albertné, id. Kardos Lászlóné.

Leányok: Szilágyi Eszti, Ács Nagy Irénke, Kelemen Erzsike, Nagy Ilonka, Püshöky Emma, Püspöky Margit, Csicsó Erzsike, Polgári Eszti, Bányász Mariska, Spitz Berta (Nyír Bátor), Rikel Margit, Vedres Erzsike (Nyír Bátor), Schwarcz Vilma, Zellinger Vilma, Paczelt Mariska, Polacsek Mariska, Mozihráczky Berta (Zágráb), Molnár Margit, Pongrácz Piroška, Kovács Irénke, Sömörny nővérek (Kaba), Molnár Miczike, Rózsa Teréz.

Az Uranos kék.

A legkedveltebb ruhakékitőszor, mert a képzelhető legjobb kék színt szolgáltatja is minden tekintetben felülmúlja az eddigi ilyenmü gyártmányokat. Előkelő háztartások és nagy mosó intézetek tanúsága szerint az Uranos kék a legjobb és legolcsóbb ruhakékitő.

SZINHÁZ.**Hegyi Aranka, mint Lili.**

Az operett primadonnát, Hegyi Arankát évek hosszú sora óta nem látta a debreczeni közönség. Makó igazgató jóvoltából tegnap lejött Debreczenbe Hegyi Aranka és egyik fő szerepét, Lilit játszotta el. Maga az operett is, de különösen Hegyi Aranka vonzotta a közönséget és zsufolásig megtelt a színház. Hegyi Aranka Lilije a művészi, költői tökéletesség. Csodás báj, művészet ömött végig Lili egész lényén. De nemcsak játékban ért el óriási hatást, hanem énekszámáival is bámolatba ejtette a közönséget, hangjának utólérhetetlen iskolázottságával. A nyújtott élvezetért megvolt az előismerés, ujrázások, kihívások, vastaps volt bőven, mire a művésznő méltán rászolgált. Az előadás, leszámítva a nagy hőséget és a félórás felvonásokozokat, jó volt.

Érdekes vendégszereplés.

Jelentős színhazi vendégszereplés lesz e hó végén, 29-én a debreczeni színházban. Beck Vilmosné Kertész Ella a vigszínház művésznője és férje Beck Vilmos a m. kir. opera tagja egy estén át vendégszereplnek a debreczeni színházban. Beck Vilmos kiváló operaénekes együtt lép fel nejjével, Kertész Ellával. Beckné Loutet játsza el, melylyel olyan óriási sikert aratott a Vigszínházban. Ugyanekkor, a lakadalmi jelenetben Beck Vilmos hangverseny számokat fog énekelni.

Távirat.**A képviselőház ülése.**

— Telefon tudósítás. —

Budapest, márcz. 9.

A képviselőház mai ülésén nappirend előtt felszólalt gróf Zichy Jenő, ki erélyes szavakkal utasította vissza Vészinék rá vonatkozó nemrég megjelent cikkét. Itt az ideje már egyszer, megakadályozzák, hogy itt hamis kártyákkal játszanak. Oszlassa fel a kormány a házat és akkor apelláljon a nemzet többségére. (Lelkes éljenzés a baloldalon.)

Utána Papp Elek a nádudvari követ beszélt. — Hatalmas, érvekben gazdag beszédben indokolta meg álláspontját, miért nem fogadja el a katonai javaslatokat Papp Eleket mikor beszédét befejezte, meglepő óvációkban részesítette pártja.

Küldöttség a katonai javaslatok ellen.

Budapest, 1903. márcz. 9.

Ma ismét nagy küldöttség jelent meg Budapesten. Szolnok város száz tagu küldöttséget menesztett a katonai javaslatok ellen. Tóth János képviselő vezette a küldöttséget Apponyi gróf Ház elnök elé, ki szívesen fogadta a megjelenteket.

Innét-onnét.

— Márczius 9. —

(Vogel Simon ezredes ur.)

A Molinár bakak ezredparancsnoka Vogel Simon ezredes ur. Ezrede Szerajevóban állomásozik és midőn Vogel Simon ezredes ur, mint új ezred parancsnok, átvette a régi vitézhírű, szinmagyar ezred parancsnokságát, katonáihoz lelkes magyar beszédet intézett, melyben a hazáról is meg mert emlékezni. És szép magyar beszédét azzal fejezte be;

— Nincsen párja a Molinár bakának.

A kecskeméti és vidéki magyar fiúk olyan dörgő éljent kiáltottak erre, majd összedült a szerajevói török mecsel.

Valóban kedves dolog is volt ez ott kint a nagy idegenben. . . Egy ezredparancsnok, ki a főtisztoktól rég nem halott édes magyar nyelven buzdítja a katonáit.

Érdemes a feljegyzésre a Vogel Simon ezredes ur neve. Mi debreczeniek annyiból büszkéek is lehetünk rá — sokan talán még ma sem feledték — Vogel Simon a debreczeni 39-dik gyalogezrednél, a Molináraknál nem kevesebb vitézhírű Alexis bakáknál, az egykori Dom Migueleknél, mint kapitány szol-

gált, később az ezredparancsnokságig emelkedve a ranglétrán a szegény karczagi zsidó családnak fia, a ki mint a „Szeged és Vidéke“ írja, családját ma is segíti, azonkívül igen valóságos ember, sőt még a magyarságát sem tagadta meg . . .

Ha ez mind így igaz : érdemes a feljegyzésre a Vogel Simon ezredes ur neve ; ki az édes magyar szóval sok száz magyar katonát vigasztalt a vadidegenben.

(Házi tündér.)

Árva, nagyon árva a mi szerkesztőségi szobánk. Egészségtelen kis zurdok ; ha iparosok volnánk, az iparhatóság, úgy lehet, rég kiköltöztetett volna bennünket az egészségtelen oduból . . . De hát, szerencsétlenségünkre, nincs eldöntve, melyik szakosztályhoz tartoznak voltaképpen az újságírók ?

Mindamelletts néhány kedves emlék mégis fűződik ehhez az odához. Derűs esetek emlékei, midőn az előkelő vendéget nem tudjuk hová ültetni, vagy midőn a bizalmas beszéd megejtése végett az előszobánkba, az udvarba vagyunk kénytelenek vonulni.

Talán jobb is abban hagyni a regét ? De nem ! Egy kedves házi tündérünk, jó akarónk mégis van nekünk. A nagy bérházban lakik egy kitünő orvos barátunk és a doktorné ő nagysága, a pompás, kedves, jószágos szöke magyar asszony, a mi házi tündérünk, ki, emlékezvén a mi nagy árvaságunkról, kaczkai szobacziézával küldöz üdítésünkre, ernyedti kedvünk derítésére ritka finom papramorgót és omlós házi süteményeket. Áldja meg az Isten a családjával együtt ; mert a bájos házi tündér figyelme nélkül az örökös zordonság befagyott hazája volna ez a mi árva szerkesztőségünk, melynek párját hiába keresnénk.

(Szerkesztés és költészet.)

Ösmerek egy szerkesztőt ez él s hal a Gotterhaltéért, sargafekete zászlóért, véradó emelésért és szerinte csak a hülye tömeg, a nagy száju frázis okádó hazafias ellenzik a jelen dicső kormány politikáját ; mert hisz ez a politika azért vetkezteti anyameztelenre, (adóért, meggyásért) a magyart, mivel igazi paradicsomi állapotot akar teremteni a kormány ez árva országban. Miért csahol, miért elégedetlenkedik tehát az az ellenzéki tömeg ? Bizonyosan nem tudja a maga javát sem ?

Ösmerek egy költőt. Ez igazi forradalmári, gyújtó, lázító verset, hatalmas ihletést irt — nem is olyan régen — a „sárga fekete rongyok“ ellen . . . Alkalmilag talán még le is közlöm ezt a verset . . . És költői lelkének nagy erejével korbácsolt végig mindazon rut labanczon, ki szolgál módra hunyáskodik az osztrák előtt, ki a kegyért nemzete vérét és vagyonát dobja oda a sargafekete rongy zászlós seregű idegen osztráknak.

De ugyan micsoda itt az említésreméltó ? Kérditek. Hat csak az kedves olvasók, hogy a labanczvédő szerkesztő és a szilaj kurucz költő ugyan — eggyek ! . . .

nemes Portörő Kelemen.

CSARNOK.

Ruth eljegyzése.

(Irtá : May György.) 11.)

Fordította : Biró Irén.

Rudolf alig fejezte be szavait, midőn léptek közeledtek. A következő pillanatban Hollunder gróf állt előttük. Egy mókust tartott kezében s nevetve tartotta Barton

kisasszony arca elé. Ez hátrább huzódott, de mindjárt, mintha restelte volna féltékenységét, hizelegye simogatta meg a kis állatot.

— Életem veszélyeztetésével fogtam meg, szölt Hans.

— Voltaképpen miért is fogta meg és rabolta el szabadságát ?

— Ah, ez mégis sok ! Nem ön mondta-e, — nincs több egy órájánál — hogy : „ön a kapaszkodásban mint nagy mester tüntette ki magát, ugyan próbálja meg egyszer a fa telején ülő mókust elérni.“ Észrevettem a mókust, felugrottam, s öltözékemet tekintetbe sem véve uána másztam, s a mint elhozom, azt kérdezi, miért fogtam meg ?

— Én elérni mondtam, nem megfogni.

— De bizonyítéknak kellett lenni a kezem közt, különben kételkedhetett volna, mint tegnap ; ön azt hihette volna, hogy én dicsekszem, ok nélkül nagyra tartom magamat, azt akartam, hogy ön elámuljon, hogy . . .

— Csodálatos, hogy milyen sokféle lehet a kételkedés, mondá Rudolf nyugodtan.

— Te nem tudod, folytatta Hans gyorsan, hogy Barton kisasszony tegnap mennyire kételkedő volt.

— Ah, tegnap és ma, abban van valami különbség. Ma bizonyíték nélkül is hittem volna önnek, ha a jó szándékot bizonyos távolságból mutatta volna be ; zavartalanul akartam rajzolni.

— Tehát csak meg akart tőlem szabadulni ! Milyen kedves ! Miért nem küldi el Rudolfot is, mint engem ? Ugy látszik, ő nem zavarja önt.

Ruth föltekintett. Aztán ismét lehajtottá fejét, s a mint lassan kezdett rajzolni, így felelt : eltalálta az igazat. Traun ur annyira nem zavar engem, hogy tanácsát is kértem, s e miatt kénytelen volt itt maradni.

A fiatal gróf arcán a harag pirját sápadtság váltotta fel. Párszor föl s alá járt, aztán megállott Ruth előtt e szavakkal : bocsásson meg.

Ruth azt felelte, hogy megbocsát, de nem nézett reá, s aztán állhatatosan hallgatott.

((Folyt. köv.))

Szerkesztői üzenet.

Öreg huszár Margitta. A jóízű régi magyar visszaemlékezéseket megkaptuk és mihelyt lehet közöljük a kivesző sorsban levő magyar nemesi osztály ezen tipikus képeit.

S. H. L. Szeged. Szives figyelmedet köszönöm most magán levelet nem írhatok, mert csak most irtam és küldtettem el egyszerre vagy tizenkettőt. Ha azonban jelzett utazási dologban írnl, szivesen, köszönettel fogadom és alkalmilag felelek is rá.

K. L. Farsang végéről írott dolgozatát nem közlöm. Ab an a korban, melyben öcsém él, nem járja az ilyen kesernyös írka-fírka. Hisz még alig élt, már is a mult emlékein gyötrődik és hogy minden elmúlt körültre. Reménytelen sötét vak éjszaka környezi . . . És mindez ez a bús fájdalom, lemondás miért ? . . . Mert Ő — higgye el, körülbelül édes mindnyájunknak volt egyszer ilyen fodrozott hajú. Ő-je — az ígért „sopúé csárdást“, ígérete ellenére, mással tánczolta, nem öcsémmel, Már pedig ha ő oly könnyen felejtette az ígértét és még hozzá micsoda ígértet ! . . . Ne busongjon a fölött, még kevésbé írjon ilyen limondé izú epekedéseket, melyek nem a lap hasábjára, de rózsaszínű levélborítékba valók és ott tényleg mélyebb hatást is keltenek, mint az újságban, melynek a tartalmát annyifelől bírálgatják rosz nyelvű bácsik és néha nénik is . . . Előbb az életet ösmerd meg öcsém ; csak azután próbálj írni. Figyeld, meg az embereket és

kerüld az alkalmat, hogy ők figyelhessenek tegedet. De meg azután van még azonban a lezckekönyvekben számos vizsgára való anyag. Az érzélgés helyett okosabb lesz azt forgatni ; de meg a test edzését se felejtse el. Például iratkozz be a Hallóssy mester vivőiskolájába. Hidd el a panaszbba foglalt első csalódásoknak nincs gyökerök, csak jégvirág módjára dermesztik a lélek tükrét és az első derűs sugárna csöppekbe olvadnak és felszáradnak.

G. Nem akarván versiró kedvét rontani, a küldött versikének második illetőleg utolsó szakát közlöm, ime :

Semmi csillag, semmi biztató feny,
Óh ! Ne hagy el Isten és reménység . . .
Hogy látom még tavasz ébredését,
Pusztuló hazámnak éledését . . .

Megnyugtatom. Ön még fiatal ember (a verse után és írása után itélve is), tehát megérheti ; de ha haza javára nemcsak lanttal lantol, de kitaróan dolgozik is. Felöltt korában pedig cserben nem hagyja a függetlenségi zászlót, mintahogy azt — kegyednél — hivatottabb lantosok is cserben hagyták.

Nikodémusz. Hagyjon békét nekünk is, de a boldogult Goethe urnak is az ilyen műfordításokkal, a milyen „A halász“ című műfordítása : mert már sok mindent hallottam, de hogy a „viz dadog“-ni is szokott ! uraságod fedezte fel. Vigyázzon ! Még egy ily műfordítás és „a halással“ lesz osztályosoros. A Goethe ur haragvó vízi tündére hálót vet a csónakozótó hinárjaiból kegyedre, midőn is lapunk riportere Nikodémusz uram műfordítását lesz kénytelen idézni a szomorú eset alkalmából :

„S ekkor történt vele :

Alól huzatva elsüllyedt

S nem látta senki se . . .“

Lóránt Jóska mondja, hogy a szegény halászt megették a kecskebékek. Ugyanis Polonyi Andor hinaros csónakázó tavában rák és hal nem is terem, de kecskebéka van százmillió. Kár, hogy az osztráknak szánt adóinkat nem fizethetjük kecskebékában, holott az osztráknak ingyencz csemegéje a béka czomb.

A. Ernő. A tárczát átnézni jöjjön be holaap délelőtt.

Behm József kereskedő ur Kismarja. Ne méltóztassék mindig az én becses ígéretemre hivatkozni. Én egyszerűen azt irtam, hogy amennyiben Leel-óssi István lelkész ur kismarjai levelének a zsidó kereskedőkre, csaplárosokra vonatkozó megjegyzésére tárgyilagos, a személyeskedéstől ment czáfolatot méltóztatik küldeni, azt a legnagyobb készséggel közlöm. Azonban ez az újabb beküldött czáfolat is tele van a kérdésbe tett dologra nem vonatkozó személyeskedésekkel és így én azt, bár sajnálattal, nem közölhetem. Egyébként levele állítása alapján szives örömet jelentem ki, hogy Kismarján zsidó mozgalom nincsen. A lelkész ur által felpanaszolt községi költséglelőányzatot, mert abban nagyobb összeg volt bevéve a ref. egyház szükségletei javára, anélkül, hogy a megfelelő arányban a zsidó egyház részére is lett volna felvéve községi segély, kegyed megfellebbezte ; de még az 1901-ik évben ; így tehát az 1903. évre nem vonatkozhatik ez a felebbezés mondja Ön és ebben igaza van. Igaza van abban is, hogy mint a községi terheket egyenlőképpen viselő képviselőtestületi tagnak joga volt ehhez a felebbezéshez ; de viszont, azt se tessék feledni, hogy kölcsönös méltányossággal, tapintattal, egymás megérésével tovább jutunk és inkább békességben élhetünk, mintha izgatjuk és támadjuk egymást. Legyen tehát béke velünk.

Boros Testvérek nőidivat áruházában

Divatos Ruhakelmék, Selymek, Divatos
Jó Sefrek, Batisztok, Vász- Jó
Olesó nak, Szönyegek, Fügő- Olesó
nyök, Ágyterítő, Pipere
czikkek.

Rosenthal Jenő üzletében, Csapó-utca és kenyér piac sarok, tűz által részben megsérült áruk mai naptól kezdve kiárúsítatnak.

T. iparos urak figyelmébe! Kovács kőszület, pozsonyi kőszület, (Kox) és faszenet legjutányosabban hához szállít Neumann és Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

A
tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk: elsőrendű arankamentes, a magyar királyi állami vetőmagvizsgáló állomás által ólomzárolt

lóhere és luczernamagot

eredeti quedinburgi kitünő csiraképessegű répmagvakat, komócsin fűmagot, csibehurt, lenmagot, kendermagot, vetőmag bükkönyt, gyönyörű Hanna és Chevalier árpát, vetőmag zabot stb.

a legjutányosabb napi áron

Holländer Adolf és Fia
Debreczen, Piacz-utca 28 ik szám.

A Balogh Mihály hagyatékához tartozó téglagyárban

Első osztályu csertégla ezre 22 koronájával
" cserép " 20 "

eladó.

Értekezhetni **Dr. Révi Nándor** ügyvédi irodájában (Piacz-utca 73. sz. a.)

Gyümölcsfák

legnemesebb fajokban, magas és törpe alanyba ojtva, **nagybányai** gyümölcsstelepeimről.

Körték

érés ideje: **Augusztus—Szeptember.** Erdélyi vajonc, Arabiszka, Vásárhelyi magonca muskotály befőzésre. Vilmos körte, Margarit óriás vajonc: **November—Decz.** Angeloni hereznő bronz, Diel vajonc: **Deczember—Január** Sigel téli vajonc, Clergió: **Január—Február.** Turnai vajonc, Zelenka virgulose, Nemes Kolmár: **Február—Márczius.** Pergamat esperes, Pergamat kerekek.

Almák

Érés ideje: **November—Deczember.** Arany parmen, Bismarck ananas renet: **Január—Február.** Sárga belleur, Ristan peppin, Török Bálint Orleánsi renet. **Február—Márczius.** Kasszeli renet, nemes Széricsika, Ringló szilvák és magyar kajszin barackok.

Árak nagyság szerint 1—2 koronáig.

Megrendeléseket átvesz: **Tóth Gyula vaskereskedő cég.**
A fák minden szerdán és szombaton a piacon árultatnak.
Vidékre előleg és utánvét mellett.

Tavaszi ruhák festését és tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.

Az általam legpontosabban összeállított és tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztító

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 kr.

≡ Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. ≡

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

Tóth Béla gyógyszerész és illatszertárára
DEBRECZENBEN (Tisza palota.)

URANOS -KÉK

ruha mosáshoz
a legjobb kékitőszert
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékitő.
Olcsó és felülmúlhatatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1.60 kori, 1/2 üveg 1 kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára BUDAPEST, VI. Rózsa-u. 85.

OOOO OOO OOOOOO OOO

A LEGUJABB

==== tavaszi ====

kosztüm és ruhaszöveteink
meglepő szép választékban
megérkeztek.
Mintagyűjteményünk
i. évi márczius 2-től kezdve
a n. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatruháza

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

OOOOOOOOOOOOOOOOOOOO

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas opeátiát is elkerülheti, ha a

valódi
THIERRY A.-féle Centifolia kenőcsöt

használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólrérhetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej elapadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyílások, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvesedéseknél, vágás, szúrás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinövés, kezödmény, karbunkulus és ráknál; vögre pokolvar, körömméreg, körömgüülés, a lábnaak járás közben történt kisebelése, fagyás és égetés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fűzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 ko. 50 fil. Temérdek elősmerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve.

Gyógyszerész A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólrérhetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régiebb, annál jobbnem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett tartalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitünő szerem ott ajánlatos egyenesen tölem hozatni. Czim: 3.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Főraktár: Budapest Főrök József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C.

gazdasági gépgyára
NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja egyetemes aczélekeit [] aczélgerendélylyel, első minőségű tömöraczel kormányokkal. Kétvasu aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmi velő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas, hazánk legjobb sorvetőgépeit szab. kikapcsolható kapacsuklyókkal. Homokos talajra a „ZALA-DRILL“ különösen e célra készített és kitünőnek bizonyult vetősarokkal lesz ellátva. „PERFECTA“ meritőkorongos vetőgépeit leszállított áron. „PLANET“ rendszerű lókapait. „PLANET“ rendszerű kézi tolókapait 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor. — „HOLLINGS-WORTH“ lógeroblyéit. Kukoriczamorzsolóit, szecska és répavágóit, valamint egyéb gazdasági gépeit és eszközeit.

Arjegyzek szivesen küldetik. Raktár: Debreczen, főpiacz 43, a Svetics ház udvarán, a Dréher sörcsarnok mellett. **Gelbmann József** Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

HAZAI GYÁRTMÁNY!